

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 187/2026 van 28 augustus 2026

Betreft: advies met betrekking tot artikel 82 van een voorontwerp van wet *houdende diverse bepalingen inzake economie III* (ADV-2026-00079)

Vertaling

Trefwoorden: NIS2-richtlijn – Database voor de registratie van domeinnamen – Verificatieprocedures en -beleidslijnen – Delegatie aan de Koning – Bewaartermijn van de gegevens

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer David Clarinval, vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Landbouw (hierna "de aanvrager"), ontvangen op 6 juli 2026;

De Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"), brengt op 28 augustus 2026 het volgende advies uit:

I. Onderwerp en context van de adviesaanvraag

1. De aanvrager heeft bij de Autoriteit een adviesaanvraag ingediend met betrekking tot artikel 82 van een voorontwerp van wet *houdende diverse bepalingen inzake economie III* (hierna "**het voorontwerp**").
2. Het voorontwerp voorziet in diverse wijzigingen in bepaalde boeken van het Wetboek van economisch recht, alsook in verschillende wetten die een impact hebben op de economie. De adviesaanvraag die bij de Autoriteit is ingediend, heeft meer in het bijzonder betrekking op artikel 82 van het voorontwerp, dat is opgenomen in afdeling 4 van hoofdstuk 4 daarvan. Deze afdeling wijzigt de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna "**de wet van 13 juni 2005**"), door daarin een nieuwe afdeling met de titel "Domeinnamen" in te voegen.
3. Artikel 82 van het voorontwerp, dat een nieuw artikel 136/3 invoegt in de wet van 13 juni 2005, voorziet in de verplichting voor de verschillende actoren binnen het ecosysteem van domeinnamen om een **database** bij te houden met bepaalde informatie waarmee de houders van de domeinnamen en de contactpunten die de domeinnamen onder de topleveldomeinnamen beheren, kunnen worden geïdentificeerd en gecontacteerd. Deze bepaling beoogt ook de juistheid van de geregistreerde gegevens te waarborgen en omkadert de verzoeken om toegang tot deze gegevens.
4. De Autoriteit merkt op dat artikel 82 van het voorontwerp, middels een vernummering van de paragrafen, de inhoud van het bestaande artikel 164/3 van de wet van 13 juni 2005 overneemt, maar daar wel een wijziging in aanbrengt. Dit is vastgelegd in punt 5° van paragraaf 2, dat nu voorziet in het verzamelen van gegevens met betrekking tot de wettelijke vertegenwoordigers van domeinnaamhouders wanneer de natuurlijke persoon of rechtspersoon die houder is van de domeinnaam geen hoofdverblijfplaats, woonplaats, maatschappelijke zetel of hoofdvestiging heeft in een lidstaat van de Europese Unie, in IJsland, Liechtenstein of Noorwegen¹.
5. Artikel 164/3 werd ingevoerd in de wet van 26 april 2024 tot vaststelling van een kader voor de cyberbeveiliging van netwerk- en informatiesystemen van algemeen belang voor de openbare veiligheid (hierna "**de wet van 26 april 2024**")². Deze wet zet Richtlijn (EU) 2022/2555 van

¹ Artikel 81, § 2, van het voorontwerp. Dit artikel bepaalt het volgende: "*De wettelijke vertegenwoordiger is een natuurlijke of rechtspersoon die door de houder van de ".be" domeinnaam wordt aangewezen om de communicatie met de toezichthoudende autoriteiten te vergemakkelijken met betrekking tot de voor het publiek toegankelijke diensten die aan deze domeinnaam zijn verbonden, met name voor het ontvangen en verwerken van officiële documenten die betrekking hebben op deze diensten.*"

² Als gevolg van een uitzonderlijk groot aantal ontvangen adviesaanvragen en een gebrek aan voldoende personele middelen sprak de Autoriteit zich via een "standaardadvies" uit over deze wet en herinnerde zij aan de belangrijkste vereisten waaraan elke norm die een verwerking van persoonsgegevens regelt, moet voldoen.

het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2018/1972 en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148³ hierna "de NIS2-richtlijn") om in Belgisch recht.

6. In dit geval is artikel 28 van de NIS2-richtlijn van bijzonder belang, voor zover het een kader biedt voor databases waarin domeinnamen worden geregistreerd. Artikel 164/3 van de wet van 13 juni 2005, alsook artikel 82 van het voorontwerp, voeren deze bepaling van de NIS2-richtlijn uit. De Autoriteit onderzoekt derhalve in het kader van dit advies artikel 82 van het voorontwerp in het licht van de vereisten van de NIS2-richtlijn en de toepasselijke beginselen inzake de bescherming van persoonsgegevens.

II. Onderzoek van de adviesaanvraag

7. Artikel 82 van het voorontwerp, dat een nieuw artikel 136/3 invoegt in de wet van 13 juni 2005, voorziet in het verzamelen van domeinnaamregistratiegegevens via de registers voor topleveldomeinnamen⁴ en de entiteiten die domeinnaamregistratiediensten⁵ verlenen. Deze entiteiten zijn dus belast met het verzamelen van deze gegevens en moeten ervoor zorgen dat ze "nauwkeurig en volledig [zijn] en houden deze bij in een speciale database".
8. Paragraaf 2 van deze bepaling voorziet dat de domeinregistratiegegevens "*noodzakelijke informatie* [bevatten] *om de houders van de domeinnamen en de contactpunten die de domeinnamen onder de topleveldomeinnamen beheren, te identificeren en te contacteren. Die informatie omvat ten minste:*
 - 1° de domeinnaam;
 - 2° de registratiedatum;
 - 3° de naam van de houder van de domeinnaam, zijn e-mailadres en zijn telefoonnummer;
 - 4° het e-mailadres en het telefoonnummer van het contactpunt dat de domeinnaam beheert, indien deze verschillen van die van de houder van de domeinnaam;

³ Zie het advies van 11 maart 2011 van de EDPS, *Opinions 5/2021 on the Cybersecurity Strategy and the NIS 2.0 Directive*.

⁴ Het register voor topleveldomeinnamen wordt gedefinieerd als "een entiteit waaraan een specifieke topleveldomeinnaam is gedelegeerd en die verantwoordelijk is voor het beheer van de topleveldomeinnaam, met inbegrip van de registratie van domeinnamen onder de topleveldomeinnaam en de technische exploitatie van de topleveldomeinnaam, met inbegrip van de exploitatie van de naamsservers, het onderhoud van de databases en de verdeling van de zonebestanden van de topleveldomeinnaam over de naamsservers, ongeacht of die activiteiten door de entiteit zelf worden uitgevoerd of worden uitbesteed, maar met uitzondering van situaties waarin topleveldomeinnamen uitsluitend voor eigen gebruik worden aangewend door een register" (art. 6, 21°, van de NIS2-richtlijn).

Zie bijvoorbeeld DNS Belgium (<https://www.dnsbelgium.be/nl>)

⁵ De entiteit die domeinnaamregistratiediensten aanbiedt, wordt gedefinieerd als "een registrator of een agent die namens registrators optreedt, zoals een aanbieder van privacy- of proxy-registratiediensten of wederverkoper" (art. 6, 22°, van de NIS2-richtlijn).

5° bij de aanwijzing van een wettelijke vertegenwoordiger in het kader van artikel 136/1, § 2, de naam van de wettelijke vertegenwoordiger alsook zijn postadres, e-mailadres en zijn telefoonnummer. De vermelding van een louter postbusadres is niet voldoende voor de registratie”.

9. De Autoriteit is van mening dat de beoogde categorieën van persoonsgegevens, gelet op de nagestreefde doeleinden, **toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt** tot wat noodzakelijk is, overeenkomstig het beginsel van minimale gegevensverwerking zoals vastgelegd in artikel 5.1.c) van de AVG.
10. De Autoriteit is echter van mening dat de **uitdrukking “ten minste” moet worden geschrapt**, aangezien deze impliceert dat er aanvullende persoonsgegevens, naast de genoemde, in de database kunnen worden opgenomen, hetgeen **in strijd is met het beginsel van minimale gegevensverwerking**. Bovendien moeten, overeenkomstig de beginselen van voorspelbaarheid en rechtmatigheid, de persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van een door een verwerking nagestreefd doel **uitputtend** worden opgesomd, anders wordt de betrokkenen een duidelijk en voorspelbaar beeld van de verwerking van hun gegevens onthouden. Er moet dus op worden toegezien dat de in het register opgenomen persoonsgegevens uitputtend worden opgesomd.
11. Paragraaf 3 van het toekomstige artikel 136/1 bepaalt dat *"de registers voor topleveldomeinnamen en de entiteiten die domeinnaamregistratiediensten verlenen, beschikken over beleidslijnen en procedures, waaronder verificatieprocedures, om te garanderen dat de in paragraaf 1 bedoelde databases juiste en volledige informatie bevatten. Deze beleidslijnen en procedures worden openbaar gemaakt”.*
12. Lid 3 van artikel 28 van de NIS2-richtlijn legt een **vergelijkbare verplichting** op. Overweging 111 van deze richtlijn bepaalt dat deze procedures en beleidsmaatregelen met name tot doel hebben de gegevens nauwkeurig en volledig bij te houden, en onjuiste registratiegegevens te voorkomen en te corrigeren. Er wordt ook in vermeld: *"Die procedures moeten de beste praktijken in het bedrijfsleven en, voor zover mogelijk, de vooruitgang op het gebied van elektronische identificatie weerspiegelen. Voorbeelden van verificatieprocedures kunnen betrekking hebben op controles vooraf die worden uitgevoerd bij de registratie, en controles achteraf die worden uitgevoerd na de registratie”.*
13. De Autoriteit is van mening dat het **nuttig zou zijn om in de toelichting bij het artikel de verificatieprocedures en de -beleidslijnen te preciseren die op nationaal niveau kunnen worden toegepast**, voor zover de opsteller van het voorontwerp daarover nu al een voldoende nauwkeurig beeld heeft. Bij gebrek daaraan zou de toelichting bij het artikel nuttige

voorbeelden kunnen geven van verificatieprocedures die kunnen worden toegepast, teneinde de reikwijdte van de in paragraaf 3 voorziene verplichting te verduidelijken.

14. Paragraaf 5 van de bepaling voorziet dat de registers van topleveldomeinnamen en de domeinnaamregistratiediensten, op gemotiveerd verzoek de gegevens uit de database aan de legitieme toegangvragende partij verstrekken.
15. Legitieme toegangvragende partijen worden gedefinieerd als "*elke natuurlijke of rechtspersoon die een verzoek indient voor het onderzoeken, vaststellen, uitoefenen of verdedigen van strafrechtelijke, burgerrechtelijke of andere bepalingen in het Unierecht of Belgisch recht*". Paragraaf 5 somt vervolgens verschillende categorieën entiteiten op die als legitieme toegangvragende partijen worden beschouwd, namelijk elke persoon in het kader van inbreuken op intellectuele eigendomsrechten of naburige rechten; het Instituut⁶; het CCB; het nationale CSIRT; de politiediensten; de gerechtelijke overheden; de inlichtingen- en veiligheidsdiensten; de FOD Economie en de FOD Financiën.
16. Paragraaf 5 voorziet bovendien in het volgende: "*Op voorstel van het Instituut of op eigen initiatief, na advies van het Instituut, kan de Koning bijkomende legitieme toegangvragende partijen aan deze lijst toevoegen*".
17. In het bijzonder voor wat betreft de machtiging voor de Koning, brengt de Autoriteit in herinnering dat de (**categorieën** van) ontvangers van persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt **essentiële elementen van de gegevensverwerking uitmaken en als dusdanig vastgesteld moeten worden in een formele wettelijke norm**⁷.
18. De Autoriteit stelt in dit geval vast dat de bepaling de Koning toestaat om (categorieën van) ontvangers toe te voegen, en niet om te preciseren welke ontvangers toegang mogen hebben tot de gegevens binnen een categorie van ontvangers die reeds in het voorontwerp is gedefinieerd.
19. Het is aan de aanvrager om **ervoor te zorgen** dat in het voorontwerp **alle categorieën van ontvangers** worden vermeld **die toegang kunnen hebben tot (of tot bepaalde) gegevens, evenals de doeleinden waarvoor, en de omstandigheden en de**

⁶ Het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie, zoals bedoeld in artikel 13 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector (art. 2, 1° van de wet van 13 juni 2005).

⁷ Zie ook advies nr. 03/2023 van 20 januari 2023 met betrekking tot een voorontwerp van wet *tot omzetting van Richtlijn (EU) 2019/1023 van het Europees parlement en de raad van 20 juni 2019 betreffende preventieve herstructureringsstelsels, betreffende kwijtschelding van schuld en beroepsverboden, en betreffende maatregelen ter verhoging van de efficiëntie van procedures inzake herstructurering, insolventie en kwijtschelding van schuld*, overweging 29.

voorwaarden waaronder deze ontvangers er toegang toe kunnen krijgen.

Een dergelijk kader is noodzakelijk om te waarborgen dat de toegang tot de gegevens beperkt blijft tot wat noodzakelijk is in het licht van de nagestreefde doeleinden, dat de Autoriteit haar onderzoek naar deze noodzaak kan uitvoeren en dat de betrokkenen redelijkerwijs kunnen voorzien onder welke omstandigheden hun persoonsgegevens aan derden ter beschikking kunnen worden gesteld. De aan de koning verleende machtiging zou, indien van toepassing, beperkt moeten zijn tot het vaststellen van de **wijze van implementatie van deze toegangsrechten**.

20. Voor de goede orde benadrukt de Autoriteit dat, voor zover mogelijk, **de voorkeur moet worden gegeven aan toegang tot de gegevens, zelfs gedeeltelijk, boven de verstrekking ervan**. Een dergelijke modaliteit maakt het mogelijk om het verkeer van persoonsgegevens en de daarmee gepaard gaande risico's te beperken, terwijl tegelijkertijd wordt gewaarborgd dat de geraadpleegde gegevens de meest recente zijn die in de database beschikbaar zijn.
21. De Autoriteit stelt bovendien vast dat het voorontwerp **geen maximale bewaartermijn voorziet voor de persoonsgegevens** die zijn opgeslagen in de in artikel 136/3 bedoelde database. Volgens de informatie in het formulier bij de adviesaanvraag zou deze afwezigheid van een termijn gerechtvaardigd zijn door het feit dat het niet mogelijk is om van tevoren vast te stellen hoelang een domeinnaam actief zal blijven.
22. De Autoriteit herinnert eraan dat, overeenkomstig het beginsel van opslagbeperking van gegevens zoals vastgelegd in artikel 5.1.e) van de AVG, persoonsgegevens niet langer in een vorm mogen worden bewaard die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. De maximale bewaartermijn is bovendien een essentieel element van de verwerking, dat door de wetgever voldoende moet worden omschreven.
23. Het ontbreken van de mogelijkheid om een termijn in dagen, maanden of jaren vast te stellen, ontslaat de wetgever niet van de verplichting om de objectieve criteria vast te stellen aan de hand waarvan deze termijn kan worden bepaald. De GBA erkent in dit verband dat een termijn kan worden **afgeleid aan de hand van objectieve criteria, die verband houden met een gebeurtenis of een functioneel criterium**.
24. In dit geval is de Autoriteit van mening dat het feit dat de levensduur van een domeinnaam niet van tevoren kan worden vastgesteld, dus **geen belemmering** vormt om de bewaartermijn vast te stellen op basis van de levenscyclus van de domeinnaam. De bewaartermijn zou dus

gekoppeld kunnen zijn aan het verstrijken van de termijn waarbinnen de domeinnaam geregistreerd en actief blijft.

25. De Autoriteit stelt bovendien vast dat het deactiveren of annuleren van een domeinnaam niet noodzakelijkerwijs betekent dat de registratiegegevens onmiddellijk overbodig worden. Indien de opsteller van het voorontwerp van mening is dat deze gegevens na de deactivering of annulering van de domeinnaam nog gedurende een bepaalde periode moeten worden bewaard, met name om controles te kunnen uitvoeren met betrekking tot misbruik of fraude die tijdens de actieve periode van de domeinnaam hebben plaatsgevonden, dient deze verdere bewaring **expliciet te worden vastgelegd en te worden gemotiveerd in het licht van een specifiek doeleinde.**

26. De Autoriteit beveelt dan ook aan om **in het voorontwerp criteria te voorzien aan de hand waarvan de maximale bewaartermijn van de registratiegegevens kan worden vastgesteld**, waarbij, indien van toepassing, een onderscheid wordt gemaakt tussen de periode waarin de domeinnaam actief is en de periode na de deactivering of annulering ervan.

OM DEZE REDENEN,

acht de Autoriteit het raadzaam om:

- De uitdrukking "ten minste" te schrappen, voor zover deze impliceert dat er naast de genoemde persoonsgegevens nog andere persoonsgegevens in de databank kunnen worden opgenomen (overweging 10);
- In de toelichting bij het artikel te preciseren welke verificatieprocedures en -beleidslijnen op nationaal niveau kunnen worden ingevoerd (of op zijn minst voorbeelden van dergelijke verificatieprocedures en -beleidslijnen te geven) (overweging 13);
- In het voorontwerp de categorieën van ontvangers van de gegevens vast te stellen die aan de lijst kunnen worden toegevoegd, evanls de doeleinden waarvoor, en de omstandigheden en de voorwaarden waaronder deze ontvangers toegang tot de gegevens kunnen krijgen (overwegingen 18 en 19);
- In het voorontwerp de criteria te voorzien aan de hand waarvan de maximale bewaartermijn van de gegevens kan worden bepaald (overwegingen 23 tot en met 26).